

PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2021/710,

annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021,

Euroopan unionin erityisedustajan nimittämisestä Lähi-idän rauhanprosessiin

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 33 artiklan ja 31 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Israelin ja Palestiinan välisen konfliktin ratkaiseminen on unionille strateginen painopiste, ja unionin on pysyttävä aktiivisesti sitoutuneena asiaan, kunnes kyseinen konflikti on saatu ratkaistua kahden valtion ratkaisun pohjalta.
- (2) Unioni on sitoutunut kattavaan ja kestäväan rauhaan koko Lähi-idän alueella ja on valmis toimimaan kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi yhdessä alueellisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa.
- (3) Lähi-idän rauhanprosessiin olisi nimitettävä Euroopan unionin erityisedustaja, jäljempänä 'erityisedustaja', 22 kuukauden ajaksi.
- (4) Erityisedustaja toteuttaa toimeksiantonsa tilanteessa, joka voi huonontua ja joka saattaa vaarantaa perussopimuksen 21 artiklassa määrättyjen unionin ulkoisen toiminnan tavoitteiden saavuttamisen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Euroopan unionin erityisedustaja

Nimitetään Sven KOOPMANS erityisedustajaksi Lähi-idän rauhanprosessiin 1 päivänä toukokuuta 2021 alkavaksi ja 28 päivänä helmikuuta 2023 päättyväksi kaudeksi. Neuvosto voi poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean (PTK) arvion perusteella ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, jäljempänä 'korkea edustaja', ehdotuksesta päättää, että erityisedustajan toimeksianto päättyy aikaisemmin.

2 artikla

Poliittiset tavoitteet

Erityisedustajan toimeksianto perustuu seuraavaan Lähi-idän rauhanprosessia koskevaan politiikkaan:

- a) yleistavoitteena on oikeudenmukainen, kestävä ja kokonaisvaltainen rauha, joka olisi saavutettava pohjautuen kahden valtion ratkaisuun, joka käsittää Israelin sekä demokraattisen, alueellisesti yhtenäisen, elinkelpoisen, rauhanomaisen ja täysivaltaisen Palestiinan valtion ja jossa näillä rinnakkain elävillä valtioilla on turvalliset ja tunnustetut rajat sekä normaalit suhteet naapureihinsa asiaa koskevien Yhdistyneiden kansakuntien (YK) turvallisuusneuvoston päätöslauselmien 242 (1967) ja 338 (1973) mukaisesti ja palauttaen mieliin muut asiaa koskevat YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat, mukaan lukien YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 2334 (2016), sekä Madridin periaatteiden, mukaan lukien maata rauhan vastineeksi -periaate, Lähi-idän rauhansuunnitelman, osapuolten aiemmin tekemien sopimusten, arabimaailman rauhanaloitteen ja Lähi-idän kvartetin, jäljempänä 'kvartetti', 1 päivänä heinäkuuta 2016 antamien suositusten mukaisesti. Ottaen huomioon Israelin ja arabien suhteiden eri osatekijät alueellinen ulottuvuus on kokonaisvaltaisen rauhan olennainen osa;

- b) tämän tavoitteen saavuttamiseksi poliittiset painopisteet ovat kahden valtion ratkaisun säilyttäminen sekä rauhanprosessin käynnistäminen uudelleen ja sen tukeminen. Myönteisen lopputuloksen saavuttamiseksi on tärkeää määrittellä neuvottelujen perusta selkeillä parametreilla, ja unioni on vahvistanut joulukuussa 2009, joulukuussa 2010 ja heinäkuussa 2014 annetuissa neuvoston päätelmissä tällaisia parametreja koskevan kantansa, jota se edistää edelleen aktiivisesti;
- c) unioni on sitoutunut työskentelemään osapuolten ja kansainväliseen yhteisöön kuuluvien kumppanien kanssa, myös osallistumalla kvartettiin ja toteuttamalla aktiivisesti asianmukaisia kansainvälisiä aloitteita uuden dynamiikan luomiseksi neuvottelujä varten.

3 artikla

Toimeksianto

1. Poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi erityisedustajan toimeksiantona on
 - a) antaa aktiivinen ja tehokas unionin panos toimiin ja aloitteisiin, joilla pyritään lopullisesti ratkaisemaan Israelin ja Palestiinan välinen konflikti kahden valtion ratkaisun pohjalta unionin parametrien ja asiaa koskevien YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien, mukaan lukien YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 2334 (2016), mukaisesti sekä tehdä ehdotuksia unionin toimiksi tältä osin;
 - b) edistää ja ylläpitää läheisiä suhteita rauhanprosessin kaikkiin osapuoliin, asiaankuuluviin poliittisiin toimijoihin, alueen muihin maihin, kvartetin jäseniin ja muihin asiaankuuluviin maihin sekä YK:hon ja muihin asiaankuuluviin kansainvälisiin järjestöihin, kuten Arabiliittoon, rauhanprosessin lujittamiseksi yhteistyössä niiden kanssa;
 - c) hyödyntää Lähi-idän kehittyvää alueellista toimintaympäristöä ja erityisesti Israelin ja muutamien arabimaiden suhteiden normalisointia rauhanprosessin edistämiseksi edelleen ja siten alueellisen vakauden tukemiseksi;
 - d) kiinnittää erityistä huomiota rauhanprosessin alueelliseen ulottuvuuteen vaikuttaviin tekijöihin, sitoutumiseen arabikumppaneiden kanssa sekä arabimaailman rauhanaloitteen täytäntöönpanoon;
 - e) työskennellä asianmukaisesti mahdollisten uusien neuvottelupuitteiden edistämiseksi ja kehittämiseksi yhdessä kaikkien keskeisten sidosryhmien ja jäsenvaltioiden kanssa;
 - f) tukea aktiivisesti osapuolten välisiä rauhanneuvotteluita ja osallistua niihin aktiivisesti, myös esittämällä ehdotuksia unionin puolesta sen vakiintuneen pitkäaikaisen politiikan mukaisesti kyseisten neuvotteluiden puitteissa;
 - g) varmistaa unionin jatkuva läsnäolo asiaa koskevilla kansainvälisillä foorumeilla;
 - h) osallistua kriisien hallintaan ja ennaltaehkäisemiseen, myös Gazan osalta;
 - i) osallistua pyydetessä osapuolten välisten kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoon sekä käynnistää diplomaattiset toimet osapuolten kanssa, jos kyseisten sopimusten määräyksiä ei noudateta;
 - j) osallistua poliittisiin toimiin, joilla saadaan aikaan perustavanlaatuinen muutos kestävän ratkaisun löytämiseksi Gazan alueelle, joka on tulevan Palestiinan valtion erottamaton osa ja jota olisi käsiteltävä neuvotteluissa;
 - k) ylläpitää rakentavia suhteita rauhanprosessin yhteydessä tehtyjen sopimusten allekirjoittajiin, jotta edistetään demokratian perussääntöjen noudattamista, mukaan lukien kansainvälisen humanitaarisen oikeuden, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen;
 - l) tehdä ehdotuksia unionin mahdollisuuksista osallistua rauhanprosessiin sekä parhaista tavoista jatkaa unionin aloitteita ja käynnissä olevia rauhanprosessiin liittyviä unionin toimia, kuten unionin osallistumista Palestiinan uudistuksiin, mukaan lukien unionin asiaan liittyvien kehityshankkeiden poliittiset näkökohdat;
 - m) sitouttaa osapuolet pidättymään yksipuolisista toimista, jotka uhkaavat kahden valtion ratkaisun käytettävyyttä, erityisesti Jerusalemissa ja miehitetyn Länsirannan C-alueella;
 - n) raportoida säännöllisesti kvartetin lähettiläänä neuvottelujen etenemisestä ja suunnasta sekä kvartetin toiminnasta sekä osallistua kvartetin lähettiläiden kokousten valmisteluun unionin kantojen pohjalta ja muiden kvartetin jäsenten kanssa koordinoitujen;

- o) myötävaikuttaa unionin ihmisoikeuspolitiikan, myös ihmisoikeuksia koskevien unionin suuntaviivojen, erityisesti lapsia aseellisten selkkauksien yhteydessä koskevien sekä naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ja kaikkien heihin kohdistuvien syrjintämuotojen torjumista koskevien unionin suuntaviivojen, sekä naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevaan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaan 1325 (2000) liittyvän unionin politiikan täytäntöönpanoon yhteistyössä ihmisoikeuksista vastaavan erityisedustajan kanssa, myös seuraamalla tapahtuvaa kehitystä ja raportoimalla siitä sekä antamalla suosituksia tältä osin;
- p) edistää unionin roolin parempaa ymmärtämistä ja näkyvyyttä alueen mielipidejohtajien keskuudessa;
- q) toimia tarvittaessa yhdessä kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa, mukaan lukien naiset ja nuoret, sekä sellaisten tahojen kanssa, jotka osallistuvat toimenpiteisiin osapuolten välisen luottamuksen lisäämiseksi.
2. Erityisedustaja tukee korkean edustajan toimintaa valvoen samalla yleisesti kaikkia Lähi-idän rauhanprosessiin liittyviä unionin toimia alueella.

4 artikla

Toimeksiannon toteuttaminen

1. Erityisedustaja vastaa toimeksiannon toteuttamisesta korkean edustajan alaisuudessa.
2. PTK ylläpitää erityisiä suhteita erityisedustajaan ja toimii tämän ensisijaisena yhteyspisteenä neuvostoon. PTK huolehtii erityisedustajan strategisesta ja poliittisesta ohjauksesta hänen toimeksiantonsa puitteissa, sanotun kuitenkin rajoittamatta korkean edustajan toimivaltuuksia.
3. Erityisedustaja varmistaa järjestelmällisen ja selkeän yhteistyön Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) ja sen asiaan kuuluvien yksikköjen kanssa.
4. Erityisedustaja tekee säännöllisiä vierailuja alueelle ja varmistaa tiiviin toimintansa koordinoinnin asiaankuuluvien unionin edustustojen kanssa koko alueella, myös Jerusalemissa sijaitsevan unionin edustajan toimiston ja unionin Tel Avivin edustuston kanssa, sekä niiden kautta jäsenvaltioiden diplomaattiedustustojen kanssa.

5 artikla

Rahoitus

1. Erityisedustajan toimeksiantoon liittyviin menoihin tarkoitettu rahoitusohje 1 päivänä toukokuuta 2021 alkavalle ja 28 päivänä helmikuuta 2023 päättyvälle kaudelle on 2 099 463,58 euroa.
2. Menoja hallinnoidaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti.
3. Erityisedustajan ja komission välillä tehdään sopimus menojen hallinnoinnista. Erityisedustaja on tilivelvollinen komissiolle kaikista menoista.

6 artikla

Avustajaryhmän perustaminen ja kokoonpano

1. Erityisedustaja vastaa toimeksiantonsa ja siihen varattujen käytettävissä olevien taloudellisten resurssien asettamisesta rajoissa avustajaryhmän perustamisesta. Avustajaryhmällä on oltava asiantuntemusta toimeksiantoon kuuluvista poliittisista erityiskysymyksistä. Erityisedustajan on viipymättä ilmoitettava neuvostolle ja komissiolle avustajaryhmän kulloinenkin kokoonpano.
2. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja Euroopan ulkosuhdehallinto voivat esittää, että henkilöstöä lähetetään työskentelemään erityisedustajan kanssa. Tällaisen lähetetyn henkilöstön palkat maksaa jäsenvaltio, asianomainen unionin toimielin tai Euroopan ulkosuhdehallinto. Myös jäsenvaltioiden unionin toimielimiin tai Euroopan ulkosuhdehallintoon lähettämät asiantuntijat voidaan asettaa työskentelemään erityisedustajan kanssa. Sopimussuhteisen kansainvälisen henkilöstön on oltava jäsenvaltioiden kansalaisia.

3. Kaikki lähetetyt työntekijät pysyvät hallinnollisesti asianomaisen lähettävän jäsenvaltion, unionin toimielimen tai Euroopan ulkosuhdehallinnon alaisina, ja he suorittavat tehtävänsä ja toimivat erityisedustajan toimeksiannon toteuttamista edistävällä tavalla.

4. Erityisedustajan henkilöstö sijoitetaan asiaankuuluvan Euroopan ulkosuhdehallinnon yksikön, unionin Tel Avivin edustuston ja Jerusalemissa sijaitsevan unionin edustajan toimiston tiloihin, jotta varmistetaan niiden toimien yhtenäisyys ja johdonmukaisuus.

7 artikla

Erityisedustajan ja hänen henkilöstönsä erioikeudet ja vapaudet

Erityisedustajan ja erityisedustajan henkilöstön hoitaman tehtävän loppuun saattamisen ja sujuvan suorittamisen edellyttämät erioikeudet, vapaudet ja muut takuut sovitaan tilanteen mukaan yhdessä vastaanottajapuolien kanssa. Jäsenvaltiot ja Euroopan ulkosuhdehallinto antavat tätä varten kaiken tarvittavan tuen.

8 artikla

EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen turvaaminen

Erityisedustajan ja erityisedustajan avustajaryhmän jäsenten on noudatettava neuvoston päätöksessä 2013/488/EU⁽¹⁾ vahvistettuja turvallisuutta koskevia periaatteita ja vähimmäisvaatimuksia.

9 artikla

Tiedonsaanti ja logistiikkatuki

1. Jäsenvaltiot, komissio ja neuvoston pääsihteeristö varmistavat, että erityisedustaja saa käyttöönsä kaikki olennaiset tiedot.
2. Unionin edustustot alueella ja/tai tarvittaessa jäsenvaltiot antavat logistiikkatukea alueella.

10 artikla

Turvallisuus

Erityisedustaja toteuttaa perussopimuksen V osaston nojalla unionin ulkopuolisiin operaatioihin lähetetyn henkilöstön turvallisuutta koskevan unionin politiikan mukaisesti kaikki kohtuudella toteutettavissa olevat toimenpiteet toimeksiantonsa ja vastuualueen turvallisuustilanteen mukaisesti suoraan erityisedustajan alaisuudessa olevan koko henkilöstön turvallisuuden edistämiseksi, erityisesti

- a) laatimalla Euroopan ulkosuhdehallinnon ohjeisiin perustuvan erityisen turvallisuussuunnitelman, johon sisällytetään henkilöstön turvalliseen siirtymiseen vastuualueelle ja sen sisällä ja turvallisuutta vaarantavien tilanteiden hallintaan sovellettavat erityiset fyysiset, organisatoriset ja menettelyä koskevat turvallisuustoimenpiteet sekä operaation valmius- ja evakuointisuunnitelma;
- b) varmistamalla, että unionin ulkopuolelle lähetetyllä koko henkilöstöllä on vastuualueen olosuhteiden edellyttämä korkean riskin kattava vakuutus turva;
- c) varmistamalla, että kaikille unionin ulkopuolelle lähetetyille erityisedustajan avustajaryhmän jäsenille, myös paikalta palvelukseen otetulle henkilöstölle, annetaan joko ennen vastuualueelle saapumista tai heti saapumisen yhteydessä Euroopan ulkosuhdehallinnon kyseiselle alueelle antamaan riskiluokitukseen perustuva asianmukainen turvallisuuskoulutus;
- d) varmistamalla, että kaikki säännöllisten turvallisuusarviointien pohjalta annetut suositukset pannaan täytäntöön, ja antamalla edistymistä ja toimeksiannon toteuttamista koskevien selvitysten yhteydessä korkealle edustajalle, neuvostolle ja komissiolle kirjallisia raportteja suositusten täytäntöönpanosta ja muista turvallisuuskysymyksistä.

⁽¹⁾ Neuvoston päätös 2013/488/EU, annettu 23 päivänä syyskuuta 2013, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista turvallisuussäännöistä (EUVL L 274, 15.10.2013, s. 1).

*11 artikla***Raportointi**

Erityisedustaja raportoi säännöllisin väliajoin korkealle edustajalle ja PTK:lle. Erityisedustaja raportoi tarvittaessa myös muille neuvoston työryhmille. Säännöllisesti toimitettavat raportit jaetaan COREU-verkoston kautta. Erityisedustaja voi antaa raportteja ulkoasiainneuvostolle. Erityisedustaja voi osallistua tietojen antamiseen Euroopan parlamentille.

*12 artikla***Koordinointi**

1. Erityisedustaja edistää unionin toimien yhtenäisyyttä, johdonmukaisuutta ja tehokkuutta sekä auttaa varmistamaan, että kaikkia unionin välineitä ja jäsenvaltioiden toimia käytetään johdonmukaisella tavalla unionin poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Jäsenvaltioiden kanssa pyritään yhteistyöhön tarvittaessa. Erityisedustajan toimet sovitetaan yhteen komission yksiköiden toimien kanssa. Erityisedustaja tiedottaa säännöllisesti toiminnastaan unionin ja jäsenvaltioiden edustustoille, myös Jerusalemissa sijaitsevalle unionin edustajan toimistolle ja unionin Tel Avivin edustustolle.

2. Paikan päällä on pidettävä yllä läheisiä suhteita asiaankuuluviin jäsenvaltioiden edustustojen päälliköihin, unionin edustustojen päälliköihin ja yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan operaatioiden johtajiin. Näiden on kaikin tavoin pyrittävä avustamaan erityisedustajaa toimeksiannon toteuttamisessa. Erityisedustaja antaa tiiviissä yhteistyössä unionin Tel Avivin edustuston päällikön ja Jerusalemissa sijaitsevan unionin edustajan toimiston kanssa paikallisen tason poliittista ohjausta palestiinalaisalueella toteutettavan Euroopan unionin poliisioperaation (EUPOL COPPS) ja Rafahin rajanylityspaikkaa koskevan Euroopan unionin rajavalvonnan avustusoperaation (EU BAM Rafah) johtajille. Erityisedustaja pitää myös yhteyttä muihin paikan päällä oleviin kansainvälisiin ja alueellisiin toimijoihin.

*13 artikla***Avustaminen vaatimusten osalta**

Erityisedustaja ja erityisedustajan henkilöstö avustavat sellaisten tietojen hankkimisessa, joita käytetään vastattaessa aiempien Lähi-idän rauhanprosessin erityisedustajien toimeksiannoista mahdollisesti aiheutuviin vaatimuksiin ja velvoitteisiin, ja antavat tätä varten hallinnollista apua ja pääsyn asiaankuuluviin asiakirjoihin.

*14 artikla***Uudelleentarkastelu**

Tämän päätöksen täytäntöönpanoa ja sen johdonmukaisuutta unionin alueella toteuttamien muiden toimien kanssa tarkastellaan säännöllisesti uudelleen. Erityisedustaja esittää korkealle edustajalle, neuvostolle ja komissiolle toimeksiannossa saavutettua edistymistä koskevia säännöllisiä kertomuksia sekä viimeistään 30 päivänä marraskuuta 2022 lopullisen kattavan kertomuksen toimeksiannon toteuttamisesta.

*15 artikla***Voimaantulo**

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 29 päivänä huhtikuuta 2021.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
A. P. ZACARIAS